

Asia: VN/7167/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yara Suomi Oy:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaivosmineraaliverolain muuttamisesta VN/7167/2024)

Yara Suomi Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa kaivosmineraaliveron korotusta koskevaan hallituksen lakiesitysluonnokseen.

Yara Suomi Oy esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yara Suomi vastustaa esitettyjä veronkorotuksia ja katsoo, että esitys kaivosmineraaliveron korotuksesta tulee palauttaa uudelleenvalmisteluun ja valtiovarainministeriön tulee laatia huolellinen vaikutusarviointi kaivosmineraaliverosta.

Ehdotettu vero ei perustu tulokseen, vaan louhintamäärään, jota suoritetaan tuloksesta riippumatta. Kaivos voisi näin ollen kohtuuttomasti joutua maksamaan kaivosveroa myös tappiollisesta toiminnasta. Yara Suomi esittää, että vero muutetaan perustumaan tulokseen, jos sitä ei kokonaan peruuteta.

Ehdotettu kaivosmineraaliveron korotus kolminkertaistaisi Yara Suomen maksettavaa kaivosveroa, joka olisi jopa viisi prosenttia kaivoksen liikevaihdosta. Nykyisellään ehdotettu malli yhdistettynä huomattavaan sähköverokorotukseen heikentää Yaran toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta ja siten suunniteltujen toiminnan jatkumiseen tähtäävien investointien toteutumista tulevaisuudessa.

Koska tuontimineraaleihin ei sovelleta veroa, herää kysymys onko lakiuudistuksen tarkoituksena lopettaa oma tuotanto Suomessa ja korvata se tuonnilla?

Yaran Siilinjärven kaivos on EU-alueen ainoa fosfaattikaivos ja se on Suomen lannoite- ja ruoantuotannolle kriittinen. Kaivoksesta saadaan maailman puhtainta fosforia lannoitteiden ja rehufosfaattien valmistukseen. Fosfaatti on luokiteltu EU:n kriittiseksi raaka-aineeksi (Critical Raw Material Act) ja EU:ssa on astunut voimaan kriittisten raaka-aineiden asetus, jolla halutaan turvata kriittisten raaka-aineiden saantia. Siilinjärven kaivoksen tuotanto vastaa noin 15 prosenttia EU:n kulutuksesta (IFA 2021). Ehdotettu kaivosveron korotus heikentää Suomen omavaraisuutta, huoltovarmuutta ja ruokaturvaa samalla kun poliittinen epävarmuus lisääntyy.

Yara Suomi kannattaa teollisuusmineraalikaivosten osalta niitä kaivosmineraaliveron muutoksia, joissa vero poistetaan epäpuhtaustyyppisiltä metalleilta. Myös veron maksuvelvollisuuden kytkeminen nostohetkeen on järkevä korjausliike.

Savolainen Antti
Yara Suomi Oy